

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت بحران در کتابخانه

مفاهیم واژه بحران (Crisis)

بحران در لغت نامه پارسی آشفتگی، آشوب، مشکل، تلاطم، تنش، ناآرامی معنا شده است. در زبان چینی بحران از دو کلمه خطر و فرصت تشکیل شده. بحران به معنی تبدیل زمان خطر به فرصت است و به این دلیل بحران همیشه یک انتخاب ایجاد می کند.

بحران را معادل واژه انگلیسی crisis در نظر می گیرند که ریشه یونانی آن krisis به معنی نقطه عطف در بیماری است. تحلیل معنایی واژه بحران، گستردگی معنای آن را می رساند.

- بحران وضعیتی است که نظم سیستم اصلی یا قسمت هایی از آن سیستم های فرعی را مختل کرده و پایداری آن را بر هم می زند؛ به عبارت دیگر، بحران حادثه ای است که در اثر رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی به طور ناگهانی به وجود می آید و سختی و خسارت را به یک مجموعه یا جامعه ی انسانی وارد می کند و بر طرف کردن آن نیاز به اقدامات و عملیات اضطراری و فوق العاده دارد.

شناخت بحران

- در بحران هدفهای عمده به خطر افتاده است
- فرصت برای تصمیم‌گیری نیز بسیار کم است
- حادثه پیش آمده کاملاً غیر منتظره و غافلگیر کننده می باشد

در چنین حالتی بیش از هر چیز به تجربه ، خلاقیت و موقع سنجی نیاز داریم و باتوجه به اطلاعات موجود باید هرچه سریعتر موضوع را ارزیابی و نسبت به آن اقدام شود.

مشخصات بحران چیست؟

خصوصیات دوازده گانه ای توسط واینرو کان بیان شده است که به شناخت بهتر بحران کمک می نماید:

1. بحران معمولاً یک نقطه چرخش در سلسله ای از رویدادها و عملیات هاست؛
2. وضعیتی که در آن ضرورت تصمیم گیری و عمل در اندیشه طراحان و عوامل درگیر بسیار بالاست؛
3. بحران یک تهدید واقعی برای هدف ها و مقاصد عوامل درگیر است؛
4. بحران نتایج مهمی به دنبال دارد که عواقب آن، آینده روابط طرف های درگیر را معین می کند؛
5. بحران مولود تعاطی تعدادی از وقایعی است که از ترکیب آنها شرایط جدیدی به وجود می آید؛

- مرحله ای زمانی که در آن شکی درباره تخمین وضعیت و راهکارهای مهار آن افزایش می یابد؛
- بحران یک مرحله زمانی با وضعیتی است که در آن کنترل رخدادها و تاثیر آنها کاهش می یابد؛
- بحران یک وضعیت اضطراری است که در آن تشویش و نگرانی عوامل تصمیم گیرنده افزایش می یابد؛
- در وضعیت بحرانی معمولاً آگاهی و اطلاعات مورد نیاز تصمیم گیرندگان ناقص و ناکافی است؛
- در وضعیت بحرانی عوامل زمان علیه عوامل درگیر عمل می کنند؛
- در بحران، روابط بین عوامل دگرگون می شود؛
- در وضعیت بحرانی تنش بین عوامل افزایش می یابد.

هفت اصول مدیریت بحران

- **اصل نیاز به اطلاعات:** استفاده از اطلاعات با هدف افزایش ظرفیت و توانمندی مدیران و کارگزاران بحران، در در کی پیچیدگی و حساسیت های موقعیت بحرانی و اتخاذ تصمیم های نافذ و اثربخش، یک ضرورت و اصل انکارناپذیر است.
- **کنترل ابزار در رسیدن به هدف:** به منظور جلوگیری از افزایش تنش های حاصل از بحران، طرفین درگیر باید از ابزار زور و فشار تنها در حد ضرورت و به صورت محدود استفاده کنند؛ زیرا اصرار بیش از حد در به کار گیری اهرم های فشار، طرف مقابل را وادار به مقاومت و واکنش بیشتری کرده و این روند، بحران را تشدید و غیر قابل کنترل می نماید.
- **برنامه ریزی شرایط اضطراری و توانمندی ها:** این اصل بر ایجاد قدرت و توانمندی مدیریت بحران در برنامه ریزی استراتژیک برای شرایط اضطراری تأکید دارد. رمز واقعی مدیریت بحران، توانمندسازی مدیران بحران در ایجاد انعطاف و ظرفیت لازم در بخش های مختلف اداری جهت انتقال آسان، مطمئن و کم هزینه از شرایط عادی به وضعیت بحرانی است.

- **اصل ارتباط:** این اصل بر اهمیت ارتباط در مدیریت بحران تأکید دارد. سبک و سیاق مدیریت بحران و رابطه‌ی تولیدکننده – مصرف‌کننده، نقش مهمی در تعیین شیوه‌ی دستیابی به ارتباط ایفا می‌کند.
- **اصل مشروعیت:** این اصل بر مشروعیت استفاده از ابزار و روش‌های مقابله با بحران تأکید دارد. شرط موفقیت در مواجهه با بحران، کسب حمایت‌های مردمی از اقدام‌های مدیریت بحران می‌باشد که در صورت مشروع بودن ابزار و روش‌های برخورد با بحران حاصل می‌شود.
- **اصل محدودیت هدف:** به منظور جلوگیری از تشدید بحران، طرفین درگیر در بحران باید اهداف خود را محدود نمایند. اتخاذ اهداف نامحدود و اصرار بر تحقق این هدف‌ها در شرایط بحران منجر به گسترش دامنه‌ی بحران و فعال شدن اهداف حاشیه‌ای در محیط بحران می‌شود.

چرخه مدیریت بحران

فرایند پیش - بینی و پیشگیری از وقوع بحران، برخورد و مداخله در بحران و بازیابی بعد از وقوع بحران را مدیریت بحران می گویند.

چرخه مدیریت بحران

- فعالیت های مدیریت بحران در چهار مرحله پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی قابل دسته بندی هستند
- **تعریف پیشگیری چیست؟**
- **پیشگیری:** اقدامات با هدف جلوگیری از وقوع مخاطرات یا کاهش آثار زیانبار آن. پیشگیری شامل کلیه اقداماتی است که موجب پیشگیری از بحرانها و جلوگیری از اثرات مخرب آن بر جامعه میشود. لازم به ذکر است بخش پیشگیری از اهم فعالیت های چرخه مدیریت بحران محسوب میگردد اقداماتی همچون قوانین مربوط به کاربری زمین که نحوه گسترش شهرها را مشخص نموده و باعث عدم گسترش شهرها در مکان های آسیب پذیر می شود از جمله این فعالیت ها می باشد.

تعریف آمادگی چیست؟

- اقداماتی برای افزایش توانایی در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران. آمادگی شامل جمع آوری اطلاعات، پژوهش، برنامه ریزی، ایجاد ساختارها، آموزش، تأمین منابع، تمرین و مانور است. شامل کلیه عملیات و اقداماتی است که افراد و یا ارگان ها را قادر به انجام عکس العمل سریع و کار آمد در مواقع بروز بحران ها می نماید. این اقدامات میتوانند تهیه یک برنامه ضد بحران، بر آورد دقیق منابع و همچنین آموزش کارکنان باشد نکته اینکه بخش مربوط به آمادگی شامل دوزیر بخش
- الف) اخطاررسانی
- ب) تهدید خطر: شامل زمانی است که خطر بحران تشخیص داده شده ولی زمان وقوع آن در محل خاص هنوز مشخص نمی باشد ولی در اخطاررسانی علاوه بر اینکه محل وقوع خطر مشخص گردیده مکان آن نیز مشخص است.

چرخه مدیریت بحران

1 پیشگیری: برنامه ریزی برای پیشگیری از وقوع حادثه مهمترین بخش مدیریت بحران است، چراکه در بردارنده اهداف و راهبردهای حفاظت پیشگیرانه است و شامل اقداماتی برای به حداقل رساندن خطرات مهار شونده است

2 آمادگی: تدوین دستورالعمل مناسب، سازمان یافته و مرتبط برای وضعیت اضطراری و تعیین روش و مراحل تخلیه و اقدامات احتیاطی، اولویت بندی منابع اطلاعاتی و اطلاعات فنی سامانه‌های رایانه‌ای موجود، شناسایی افراد کلیدی برای کمک در هنگام وقوع حادثه، آموزش کارکنان و داشتن پوشش بیمه کتابخانه، از مهمترین موارد آمادگی به شمار می رود

چرخه مدیریت بحران

3 مقابله: مهمترین اقدامات در مرحله مقابله با بحران عبارت اند از: اطمینان از ایمنی کارکنان؛ ارزیابی سری وضعیت موجود؛ حفاظت مجموعه از آسیب بیشتر؛ ایجاد ثبات کاری در محیط؛ ارزیابی جامع و صحیح از میزان خسارات وارده؛ شناسایی انواع مواد آسیب دیده، برآورد مقادیر آن و شناسایی ماهیت و نوع آسیبها.

4 بازسازی: هدف های ن مرحله نجات دادن مواد به طریقی است که میزان آسیب دیدگی منابع و هزینه بازسازی و مرمت بعدی به حداقل برسد.

به طور کلی در بروز بحران سه فاکتور مهم دخالت دارد

الف) عامل بحران : عامل حادثه وسیله ای است که حادثه می آفریند و ممکن است این عامل فیزیکی (مثل ضربه، وسیله نقلیه، داروها، مواد شیمیایی) باشد.

ب) میزبان بحران : میزبان یا مصدوم کسی است که حادثه بر او واقع می شود. عواملی که در ارتباط با میزان در بروز حادثه نقش دارند عبارتند از سن، جنس، شغل، محل سکونت، آداب و رسوم و ...

ج) محیط بحران : یعنی آنچه که در اطراف ما وجود دارد مثل جاده، مدرسه خانه، مزرعه، کارگاهها و ...

مرحله سه گانه بحران بر پایه "زمان وقوع

مرحله قبل از بحران: پیش بینی، پیشگیری، آمادگی؛ (در این مرحله

برخی از کارشناسان اتخاذ استراتژی p4 را پیشنهاد می کنند: پیشگیری ((prevent، برنامه ریزی ((plan، آماده سازی ((prepare و آموزش و تمرین ((practice).

مرحله حین بحران: امداد و نجات، عملیات ویژه، مهارسازی؛

مرحله پس از بحران: بازیابی، بازسازی، یادگیری

تعریف مقابله چیست؟

ارائه خدمات اضطراری و فوق العاده بدنبال وقوع بحران است با هدف حفاظت از منابع مختلف در جلوگیری از گسترش خسارات، مقابله با حوادث بحرانی شامل شناسایی دامنه بحران، ریشه یابی عوامل ایجاد بحران، استفاده از ابزارهای انسانی، اطلاعاتی و فیزیکی مورد نیاز برای مقابله با بحران است. فعالیتهای مربوط به امداد رسانی که در جهت حفاظت از جان مردم و تاسیسات و دارائی های موجود میباشد را مقابله می گویند. در اجرای عملیات مقابله زمان تاثیر مستقیمی در کاهش میزان آسیب های وارده بر اثر سوانح را دارد؛ اقداماتی از قبیل فعال نمودن سیستمهای ضد بحران، عملیات جستجو و نجات، تمهیدات اضطراری برای غذا، سرپناه و کمکهای پزشکی، بررسی، ارزیابی و برآورد و اقدامات مربوط به تخلیه جمعیت همگی جزو برنامه ها و فعالیتهای بخش مقابله می باشد.

تعریف بازسازی چیست؟

باز گرداندن شرایط یک سازمان آسیب دیده پس از بحران به شرایط عادی با در نظر گرفتن ویژگی های سازمان موفق و کلیه ضوابط ایمنی. این بخش از چرخه مدیریت بحران شامل کلیه عملیات و اقداماتی است که به منظور عادی سازی شرایط در زمان پس از بحران صورت می گیرد این بخش از چرخه معمولاً با بهسازی نیز همراه میباشد در این بخش اقداماتی همچون برقراری مجدد سرویس ها و خدمات ضروری، استقرار مجدد خانه های قابل تعمیر و سایر ساختمانها و تاسیسات، تهیه مسکن موقت، اقداماتی که جهت یاری دادن به جسم و روان افراد مصیبت دیده انجام میگردد و اقدامات بلند مدت شامل جایگزینی تاسیسات زیر بنائی و همچنین ساختمان هایی که در اثر وقوع بحران نابود شده اند صورت میگیرد.

- در میان کشورهای جهان ایران جز ده کشور مستعد بروز بلایای طبیعی شناخته شده است
- در میان کشورهای آسیایی نیز کشور ایران پس از چین، هند و بنگلادش، چهارمین کشوری است که همواره دچار خسارت ناشی از بلایای طبیعی میگردد.

• به طور کلی حوادث و بلایای طبیعی و غیر طبیعی که قدرت تخریب منابع و ساختمان کتابخانه ها را دارند و میتوانند تهدید جانی برای کارکنان و اعضای کتابخانه باشند، و در تقسیم بندی خود «انواع خاص حوادث غیرمنتظره» را چنین تقسیم بندی میکنند:

1. «بلایای طبیعی، زلزله، آتشفشانها، طوفانها و گردبادها، خسارتهای ناشی از سیلاب و آب، آتش

2. حوادث انسان ساخت مانند، مانند آتش سوزیهای ناشی از اتصال سیم های برق آب گرفتگی ناشی از ترکیبگی لوله آب، ویروسی شدن سرورها و ...، نقایص ساختمانی، خشونت در محل کار، بمبها و تهدید به بمب».

انواع حوادث

1- حوادث طبیعی :

ناگهانی: مثل سیل - زلزله - طوفان - آتشفشان - رانش زمین
درازمدت: مثل اپیدمی - خشکسالی - قحطی

2- حوادث غیرطبیعی (ساخته دست بشر)

ناگهانی: مثل سوانح ساختمانی - تصادفات - انفجارات - آتش سوزی
درازمدت: مثل درگیری های داخلی و اغتشاشات اجتماعی - جنگ

خطرات طبیعی:

1. آتش سوزی جنگلی (یا آتش سوزی وحشی)
2. موج سرد و سرمای شدید
3. خشکسالی
4. زلزله
5. سیل، بهمن و امواج جزر و مدی.
6. موج گرما و طوفان شن
7. رانش زمین
8. طوفان استوایی (طوفان، طوفان)
9. سونامی
10. فوران آتشفشانی

حوادث طبیعی و غیر طبیعی آسیب رسان به کتابخانه ها

سیل، پدیده‌های طبیعی است و همه ساله در نقاط مختلف جهان به وقوع می‌پیوندد. کتابخانه ها نیز مانند تمام ابنیه شهری در طول تاریخ از گزند سیل در امان نبوده اند

- رعایت اصول ساختمان سازی و لحاظ نمودن قوانین و آیین نامه های ایمنی سیل ضروری است؛
- - پرهیز از قرار دادن مخازن کتاب در طبقات زیرین کتابخانه و قرار دادن آنها در جایی که از گزند سیل در امان باشند؛
- - از ساختن کتابخانه در حریم رودخانه پرهیز نمایید؛
- اسناد و منابع منحصر به فرد در جعبه های ضدآب و مطمئن قرار دهید؛
- - وسایل مورد نیاز جهت کاهش خسارات مانند وسایل روشنایی (موتور برق و...)، پمپ تخلیه آب و غیره را از قبل آماده نمایید؛
-

تعریف مدیریت بحران

مدیریت بحران، تلاش نظام مندی است که توسط اعضای سازمان و ذی‌نفعان خارج از سازمان به‌منظور پیشگیری از بحران‌ها و یا مدیریت اثربخش آن انجام می‌شود.

مدیریت بحران مستلزم برنامه‌ریزی درست، ایجاد آمادگی و فراهم ساختن امکانات و تجهیزات لازم برای رویارویی با بحران، به‌منظور به حداقل رساندن آثار تخریبی حاصل از بحران است.

مدیریت بحران

مدیریت بلایا روشی است که شامل اجرای صحیح در زمان مناسب به روشی صحیح برای اجتناب و حذف خطرات یا مخاطرات است. به طور خلاصه، بلایا می توانند در هر زمان و در هر مکان و در یک چشم به هم زدن اتفاق بیفتند. این یک فرآیند چرخه ای است که توسط آن همه اعضای کارکنان، مردم عادی خطرات را به طور مشترک مدیریت می کنند. برای اطلاع از مدیریت بلایا، افراد باید در مورد خطر اطلاعات داشته باشند. خطرات به معنای شرایط بحرانی است که می تواند باعث آسیب اموال، نیروی انسانی و غیره شود. خطرات را می توان به صورت زیر دسته بندی کرد--

تعریف مدیریت بحران در کتابخانه ها

مدیریت بحران در کتابخانه متناسب با نوع بحران و شرایط خاص کتابخانه ممکن است متفاوت باشد. اما در کل، مدیریت بحران در کتابخانه شامل اقداماتی است که هدف آن **حفظ امنیت**، **سلامت کارکنان**، **کاربران**، **حفاظت از منابع اطلاعاتی**، **محتوای کتابخانه** و **حفظ قابلیت ادامه فعالیت‌های کتابخانه** در شرایط بحران است.

روش ها و تکنیک های مدیریت برای کتابخانه و مراکز اطلاع رسانی بلایا

کتابخانه و مراکز اطلاع رسانی به عنوان مرکز اطلاعات یک نهاد فرهنگ و همچنین یک مخزن است. بنابراین روش های مناسب و تکنیک ها را می توان به طور موثر برای جلوگیری از خطرات به کار برد.

در این راستا یک برنامه ریزی مناسب برای بلایا ضروری است.

برنامه ریزی بلایا -- برنامه ریزی فاجعه یک کتابخانه و مرکز اطلاعات یک فرآیند پیچیده است. محافظت کردن کارکنان و منابع کتابخانه و اطلاعات

مرکز در هنگام فاجعه نیاز به برنامه ریزی دارد. آنها باید اقداماتی را برای کاهش آسیب های ناشی از خطرات انجام دهند. این مراحل باید قبل، بعد یا حین فاجعه انجام شوند

برای ترسیم یک طرح مراحل زیر ممکن است دنبال شود:

- اولین قدم تعیین مسئولیت است
- مرحله دوم انجام تحقیقات مقدماتی است
- مرحله سوم شناسایی و سپس ارزیابی پتانسیل خطرات است
- مرحله چهارم شناسایی منابع است
- مرحله پنجم ایجاد تماس با اورژانس محلی و آژانس ها است
- گام ششم، تفهیم وظایف اعضای تیم و کارکنان است
- مرحله هفتم انجام یک نظرسنجی و شمارش اولویت های تکنیک های نجات
- مرحله هشتم با ارزیابی کلی مالی مرتبط است
- مرحله نهم مستندسازی طرح است
- مرحله دهم برای پیاده سازی سهولت در مرحله آخر این است که برنامه را با قطعیت حفظ کنید
- تغییرات در صورت لزوم و برای بحث در مورد برنامه ریزی بلایا، مردم باید در مورد نجات بدانند، تکنیک. نجات بخشی جدایی ناپذیر از کل است
- فرآیند برنامه ریزی بلایا، شامل موارد زیر است
- مرحله به مرحله
- مرحله اول: قبل از (پیشگیری و کاهش): در این مرجع کتابخانه و مرکز اطلاعات باید ارزیابی و اصلاح یا کاهش هر گونه خطری که ممکن است وجود داشته باشد

فرآیند مرحله به مرحله برنامه ریزی بلایا، شامل موارد زیر است

مرحله اول: قبل از (پیشگیری و کاهش): در این مسئول کتابخانه و مرکز اطلاعات باید ارزیابی و اصلاح یا کاهش هر گونه خطری که ممکن است وجود داشته باشد و خساراتی ایجاد کند. باید پیش بینی کند که چه اتفاقی ممکن است بیفتد. بر این اساس، آنها سیستمها و تجهیزات اضطراری را راه اندازی کرده تا به موقع مقامات مسئولین بتوانند با بلایا مبارزه کنند.

مرحله دوم: در حین (پاسخگویی و آمادگی) با استفاده از برنامه از پیش تعیین شده، مسئول کتابخانه و مرکز اطلاعات بلافاصله پس از وقوع فاجعه نسبت به حفظ جان افراد در کتابخانه و منابع کتابخانه و مرکز اطلاعات، اقداماتی را آغاز کرده و وظایفش را انجام بدهد.

مرحله سوم: پس از (بازیابی، بازسازی و توسعه) ---
بازسازی و بازیابی به معنای بازسازی یک کتابخانه در شرایط پیش از فاجعه است، اما برای توسعه مثل قبل احتیاج به زمان دارد.

اقدامات پیشگیرانه

-به جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته و کمک به کاهش اثرات سوء بلایا ، تلفات ،سختی و رنج ، خسارت تجهیزات و نیروی انسانی برای بهبودی سریع، در واقع پیشگیری بهتر از درمان است.

اقدامات کاهش

این اقدامات به کاهش اثرات بالقوه یک کتابخانه و مرکز اطلاعات در یک موقعیت فاجعه کمک می کند. اقدامات در این مرحله با هدف کاهش اثرات فاجعه بر یک کتابخانه و مرکز اطلاعات انجام می شود. سایر کشورها از استانداردهای ساختمانی برای کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی برای ساخت ساختمان های ضد زلزله پیروی می کنند. اقدام کاهش شامل-اجرای ضوابط ساختمان؛ پیروی از قوانین و مقررات زمین؛ رعایت اقدامات ایمنی مربوط به ساختمان های چند طبقه، کنترل خطرات موجود بر منابع کتابخانه و مرکز اطلاعات. سیستم حفاظت از منابع تغذیه اضطراری و ارتباطات حیاتی؛ توسعه کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی از مناطق حادثه خیز؛

واکنش

گام اول حفظ جان و منابع کتابخانه و کاهش احتمال آسیب از طریق عملیات بازیابی سریع است. این شامل استقرار پرسنل واکنش اضطراری برای نجات کارکنان و کاربران و منابع کتابخانه است. مسئول کتابخانه و مرکز اطلاعات باید چک لیستی از بایدها و نبایدها برای همه پرسنل کتابخانه در مورد نحوه واکنش در زمان وقوع فاجعه تهیه کند. ارتباط موثر و مناسب هماهنگی معیار اصلی پاسخگویی است. اقدامات واکنشی بلافاصله قبل و بعد از تأثیر فاجعه انجام می شود. چنین اقداماتی برای حفظ جان و حفاظت از منابع کتابخانه و مرکز اطلاعات و مقابله با آسیب های ناشی از فاجعه انجام می شود.

اقدامات و اکنش عبارتند از

- * طرح را به تصویر بکشید.
- * پیاده سازی سیستم مقابله با بلایا
- * کشف و عملیات نجات.
- * یک ساختمان اضطراری ترتیب دهید که در آن منابع ذخیره می شود.
- * بررسی و ارزیابی
- * اقدامات تخلیه

آمادگی

-آمادگی گام اصلی برای صرفه جویی در منابع کتابخانه و کاربران و کارکنان در زمان وقوع بلایا است. آمادگی و حفاظت شخصی در مقابل منابع کتابخانه و مرکز اطلاعات هستند

در زمان وقوع فاجعه در این فعالیت ها گنجانده شده است.

افرادی که در یک کتابخانه و مرکز اطلاعات و همچنین کاربران کتابخانه و مرکز اطلاعات کار می کنند می توانند اقداماتی را انجام دهند که به آنها کمک کند تا خطرات ساختاری را به حداقل برسانند و فرار آنها را تسهیل کنند و به کاربران کمک کنند تا در زمان وقوع از کتابخانه و مرکز اطلاعات خارج شوند.

فاجعه.

اقدامات آمادگی مشترک شامل نگهداری مناسب و اجرای روش های هشدار همراه با ساختمان های اضطراری، طرح های تخلیه این مرحله شامل سه بخش است:

هشدار: زمانی که خطری شناسایی شده باشد اما هنوز کتابخانه و مرکز اطلاعات خاصی یا منطقه جغرافیایی که کتابخانه و مرکز اطلاعات در آن واقع شده است را تهدید نکند.

تهدید: زمانی که خطر کشف شده و هست به عنوان تهدید کننده یک منطقه جغرافیایی که در آن کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی واقع شده است.

1. نوع خطرات آتی را که ممکن است کتابخانه ها را تحت تاثیر قرار دهد و کاهش دهد پتانسیل های کتابخانه ها
2. مراحل آماده سازی بلایا را برشمارید.
3. خطرات احتمالی آتش سوزی را در کتابخانه ها شناسایی کنید
4. به عنوان یک تیم عملیات جستجو و نجات عمل کنید و هر گونه کار روتین را در آن زمان کنار بگذارید
5. محیط عاطفی پس از فاجعه را مطالعه کنید و اقداماتی که برای رفع آن باید انجام شود را شروع کنید (مشکلات روحی و روانی اعضا، کارکنان و بازماندگان)

بازیابی

برای کتابخانه آسیب دیده انجام می شود تا مرکز اطلاعات به شرایط قبلی خود برگردد. بازیابی یعنی بازسازی کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی اسفناک و آسیب دیده با تعمیر زیرساخت های ضروری. همچنین تلاش می کند تا عملیات و خدمات را در سریع ترین زمان ممکن اجرا کند. این فرآیندی است که از طریق آن به کتابخانه و مرکز اطلاعات کمک می شود تا پس از وقوع یک فاجعه، فعالیت خود را آغاز کنند. سه دسته اصلی از فعالیت ها در مرحله بازیابی وجود دارد. این فعالیت ها عبارتند از: بازسازی، توانبخشی. در جزئیات آنها باید به شرح زیر باشد:

- بازسازی خدمات ضروری.
- بازسازی قسمتهای قابل تعمیر و غیره ساختمان / تاسیسات کتابخانه
- تهیه اسکان موقت.
- اقدامات لازم در زمان مدت طولانی برای بازسازی کتابخانه و اطلاعات مرکز

اهمیت مدیریت بحران در کتابخانه

مدیریت بحران در کتابخانه‌ها با توجه به اینکه ذخایر ارزشمند اطلاعات علمی و پژوهشی، نرم‌افزاری و سخت‌افزاری هستند اهمیت دارد و بهتر است شرایطی ایجاد شود که کتابخانه‌ها از حوادث برون‌سازمانی و درون‌سازمانی حفاظت شود.

انواع بحران

- بحران درون سازمانی
- بحران در محیط عملیات برون سازمانی
- بحران ساز برون سازمانی